

Κεφάλαιο 12. Εθνικοί και διασυνοριακοί μηχανισμοί παραπομπής

Μονάδα-Υπεύθυνος εταίρος: Dignita

Co-funded by
the European Union

12. Κεφάλαιο 12. Εθνικοί και διασυνοριακοί μηχανισμοί παραπομπής

12.1 Εισαγωγή

Το παρόν κεφάλαιο εξετάζει το πλαίσιο, τις διαδικασίες και τις στρατηγικές συνεργασίας που έχουν σχεδιαστεί για τη βελτίωση των διαδικασιών παραπομπής εντός και εκτός των εθνικών συνόρων. Οι μηχανισμοί αυτοί αποσκοπούν στην παροχή έγκαιρης και αποτελεσματικής υποστήριξης σε άτομα, ιδίως σε εκείνα που διατρέχουν κίνδυνο ή χρειάζονται εξειδικευμένη φροντίδα και προστασία. Υπογραμμίζει τον τρόπο με τον οποίο η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Πολωνία, η Ρουμανία και η Σλοβενία έχουν αναπτύξει και εφαρμόσει τα συστήματα αυτά για την κάλυψη των αναγκών των ευάλωτων πληθυσμών, ιδίως σε θέματα μετανάστευσης και καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων.

Μέχρι το τέλος αυτού του κεφαλαίου, οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

- Ορίσουν τους μηχανισμούς παραπομπής και τον ρόλο τους στην προστασία των ευάλωτων ατόμων.
- Κατανοήσουν τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά των NRM (National Referral Mechanism) και CB-RM (Cross-Border Referral Mechanism) στη Βουλγαρία, τη Γερμανία, την Ελλάδα, την Πολωνία, τη Ρουμανία και τη Σλοβενία.
- Προσδιορίσουν κοινές προκλήσεις και καινοτόμες πρακτικές σε όλες αυτές τις χώρες.

Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/συγγραφέων και δεν αντικατοπτρίζουν τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (αρχή χορήγησης). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για αυτές.

- Αναπτύξουν δεξιότητες για το σχεδιασμό αποτελεσματικών διαδρομών παραπομπής

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

12.2 Ορισμοί

Μηχανισμός παραπομπής

Ο μηχανισμός παραπομπής είναι ένα δομημένο πλαίσιο που διασφαλίζει τον εντοπισμό, την παραπομπή και την παροχή κατάλληλης βοήθειας και προστασίας στα θύματα εμπορίας ανθρώπων. Καθορίζει σαφή πρωτόκολλα συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των αρχών επιβολής του νόμου, των κοινωνικών υπηρεσιών, των παρόχων υγειονομικής περίθαλψης και των ΜΚΟ.

Τύποι μηχανισμών παραπομπής:

- **Εθνικός μηχανισμός παραπομπής (NRM):** Πρόκειται για ένα πλαίσιο ειδικό για κάθε χώρα που τυποποιεί τη διαδικασία αναγνώρισης και υποστήριξης των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Διασφαλίζει ότι τα θύματα λαμβάνουν εξατομικευμένες υπηρεσίες, όπως στέγαση, νομική βοήθεια και ψυχολογική φροντίδα, ανεξάρτητα από την προθυμία τους να συνεργαστούν στις έρευνες.
- **Διακρατικός μηχανισμός παραπομπής (TRM):** Το πλαίσιο αυτό διευκολύνει τη διασυνοριακή συνεργασία που είναι απαραίτητη όταν τα θύματα διακινούνται μεταξύ χωρών. Εξασφαλίζει τη συνέχεια της φροντίδας και της νομικής υποστήριξης σε όλες τις δικαιοδοσίες.

Οι μηχανισμοί παραπομπής στοχεύουν στην προώθηση μιας προσέγγισης με επίκεντρο το θύμα, εξασφαλίζοντας την πρόσβαση σε δικαιώματα και υπηρεσίες, ενώ παράλληλα ενισχύουν τη συνεργασία μεταξύ όλων των σχετικών φορέων.

Εντοπισμός θυμάτων εμπορίας ανθρώπων

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Η ανίχνευση θυμάτων εμπορίας ανθρώπων στο πλαίσιο της νομοθεσίας της ΕΕ ρυθμίζεται κυρίως στην οδηγία 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Η οδηγία αυτή δίνει έμφαση σε μια προσέγγιση που εστιάζει στα θύματα, η οποία περιλαμβάνει την έγκαιρη αναγνώριση και την εξειδικευμένη βοήθεια προς τα θύματα. Η ανίχνευση περιλαμβάνει τον εντοπισμό ατόμων που έχουν υποστεί εκμετάλλευση, για παράδειγμα για σεξουαλικούς σκοπούς ή σκοπούς εργασίας, με τη χρήση εξαναγκασμού, απάτης ή βίας. Η ΕΕ έχει επίσης θεσπίσει πλαίσια για τον εντοπισμό των θυμάτων μέσω κοινών δεικτών και της συνεργασίας μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου, των υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών. Αυτό εξασφαλίζει τον εντοπισμό των θυμάτων ακόμη και σε ευάλωτους πληθυσμούς, όπως οι μετανάστες και οι πρόσφυγες, και την παροχή υποστήριξης ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς τους ή τη συνεργασία τους στις έρευνες.

Ταυτοποίηση θυμάτων εμπορίας ανθρώπων

Η αναγνώριση των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων περιλαμβάνει την αναγνώριση ατόμων που έχουν υποστεί εκμετάλλευση μέσω μέσων όπως βία, εξαναγκασμός, απάτη ή κατάχρηση ευάλωτης θέσης. Σύμφωνα με την οδηγία 2011/36/ΕΕ της ΕΕ, η αναγνώριση αποτελεί ένα κρίσιμο πρώτο βήμα για να διασφαλιστεί ότι τα θύματα θα λάβουν την απαραίτητη υποστήριξη και προστασία. Πρόκειται για μια διαδικασία που πρέπει να είναι προληπτική και να βασίζεται σε δείκτες όπως σημάδια σωματικής ή ψυχολογικής κακοποίησης, περιορισμός της ελευθερίας κίνησης ή έλλειψη ελέγχου επί των προσωπικών εγγράφων.

Η αναγνώριση των θυμάτων συχνά απαιτεί μια πολυεπιστημονική προσέγγιση, η οποία περιλαμβάνει τη συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου, των κοινωνικών υπηρεσιών, των παρόχων υγειονομικής περίθαλψης και των ΜΚΟ. Η

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

διαδικασία έχει σχεδιαστεί ώστε να είναι αμερόληπτη και να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων, όπως οι γυναίκες, τα παιδιά και οι μετανάστες, οι οποίοι ενδέχεται να είναι πιο ευάλωτοι στην εμπορία ανθρώπων.

Παραπομπή θυμάτων εμπορίας ανθρώπων

Η παραπομπή των θυμάτων εμπορίας περιλαμβάνει την παραπομπή των ταυτοποιημένων ατόμων σε κατάλληλες υπηρεσίες και συστήματα υποστήριξης για προστασία και βοήθεια. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται συνήθως μέσω ενός εθνικού μηχανισμού παραπομπής (ΕΜΠ), ο οποίος εξασφαλίζει τη συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου, των κοινωνικών υπηρεσιών και των ΜΚΟ. Οι ΕΜΠ έχουν ως στόχο την παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένης της ιατρικής περίθαλψης, της νομικής συνδρομής και των υπηρεσιών επανένταξης, με σεβασμό στα δικαιώματα και τις ανάγκες των θυμάτων. Η ΕΕ δίνει έμφαση στη διασυνοριακή συνεργασία για τη διευκόλυνση της παραπομπής των θυμάτων μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως όσων έχουν υποστεί διασυνοριακή εμπορία.

Πιθανά/υποτιθέμενα θύματα εμπορίας ανθρώπων

Πιθανό ή υποτιθέμενο θύμα εμπορίας ανθρώπων (VoT) είναι το άτομο που παρουσιάζει ενδείξεις εμπορίας ανθρώπων, αλλά δεν έχει ακόμη αναγνωριστεί επίσημα ως θύμα από τις αρμόδιες αρχές. Η έννοια αυτή συμβάλλει στη διασφάλιση της απαραίτητης υποστήριξης και προστασίας των ατόμων, ακόμη και πριν από την επίσημη αναγνώρισή τους.

Σύμφωνα με την οδηγία της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, η ανίχνευση είναι η αρχική φάση κατά την οποία οι αρχές ή οι ΜΚΟ αναγνωρίζουν τα σημάδια της εμπορίας ανθρώπων. Μόλις κάποιος θεωρηθεί υποτιθέμενο θύμα,

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

δικαιούται ορισμένα δικαιώματα, όπως πρόσβαση σε βοήθεια και προστασία στο πλαίσιο εθνικών μηχανισμών, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η επίσημη αναγνώρισή του.

Αναγνωρισμένα θύματα εμπορίας ανθρώπων

Ένα αναγνωρισμένο θύμα εμπορίας ανθρώπων είναι ένα άτομο που έχει αναγνωριστεί επίσημα ως θύμα εμπορίας ανθρώπων από τις αρμόδιες αρχές μετά από ενδελεχή αξιολόγηση. Η αναγνώριση αυτή βασίζεται σε σαφή στοιχεία εκμετάλλευσης μέσω βίας, εξαναγκασμού ή άλλων μέσων, όπως ορίζονται στην οδηγία της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (οδηγία 2011/36/ΕΕ).

Η επίσημη αναγνώριση παρέχει στα θύματα πρόσβαση σε συγκεκριμένα δικαιώματα και προστασία, συμπεριλαμβανομένης της ιατρικής περίθαλψης, της νομικής συνδρομής και των αδειών διαμονής, όπου ισχύει. Η διαδικασία αυτή συνήθως περιλαμβάνει τις αρχές επιβολής του νόμου, τις κοινωνικές υπηρεσίες ή τους καθορισμένους οργανισμούς και είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της ασφάλειας του θύματος και της πρόσβασής του στη δικαιοσύνη.

Περίοδος ανάκαμψης και προβληματισμού- Προθεσμία περίσκεψης

Η περίοδος ανάκαμψης και προβληματισμού είναι ένας νομικός μηχανισμός που θεσπίστηκε στο πλαίσιο της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης για την υποστήριξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Ο πρωταρχικός σκοπός του είναι να παραχωρηθεί μια περίοδος κατά την οποία τα θύματα μπορούν να ανακάμψουν από την ταλαιπωρία τους και να αποφασίσουν εάν θα συνεργαστούν με τις αρχές στην έρευνα και τη δίωξη των διακινητών.

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Σύμφωνα με την οδηγία 2004/81/EK της ΕΕ και τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, η περίοδος αυτή παρέχεται μόλις υπάρχουν εύλογοι λόγοι να πιστεύεται ότι κάποιος είναι θύμα εμπορίας ανθρώπων. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, οι αρχές δεν μπορούν να εκτελέσουν διαταγές απέλασης, διασφαλίζοντας ότι το άτομο παραμένει ασφαλές και λαμβάνει την απαραίτητη υποστήριξη, όπως ιατρική περίθαλψη, νομικές συμβουλές και ψυχολογική υποστήριξη. Η διάρκεια αυτής της περιόδου καθορίζεται από την εθνική νομοθεσία, αλλά συνήθως διαρκεί τουλάχιστον 30 ημέρες.

12.3 Θεωρητικό/ενημερωτικό μέρος

Εθνικός μηχανισμός παραπομπής (NRM)

Ο NRM είναι ένα δομημένο πλαίσιο που επιτρέπει στους κρατικούς φορείς και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να συνεργάζονται για την προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και να διασφαλίζουν ότι λαμβάνουν ολοκληρωμένη υποστήριξη. Λειτουργεί ως σύστημα διαχείρισης των περιπτώσεων εμπορίας ανθρώπων, προσφέροντας συντονισμένη βοήθεια και προστασία στα θύματα, ενώ παράλληλα υποστηρίζει τις προσπάθειες επιβολής του νόμου για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Ο πρωταρχικός στόχος ενός NRM είναι η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, διασφαλίζοντας ότι αντιμετωπίζονται με αξιοπρέπεια και σεβασμό, παρέχοντάς τους πρόσβαση στη δικαιοσύνη και προστασία και ενδυναμώνοντάς τους να λαμβάνουν αποφάσεις για τη ζωή τους. Για να επιτευχθεί αυτό, τα NRM παρέχουν μια σειρά από βασικές υπηρεσίες, όπως ιατρική περίθαλψη, στέγαση, νομική συνδρομή και

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

κοινωνική υποστήριξη, συμπεριλαμβανομένης της συμβουλευτικής, των υπηρεσιών επανένταξης και της βοήθειας για την εθελοντική επιστροφή ή επανεγκατάσταση.

Τα NRM έχουν σχεδιαστεί ώστε να ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες κάθε χώρας, προσαρμοζόμενα στο μοναδικό κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό και νομικό πλαίσιο. Αναπτύσσονται με βάση την αξιολόγηση των μοτίβων εμπορίας ανθρώπων και των εθνικών συνθηκών. Συνήθως, τα NRM διαθέτουν ένα κεντρικό συντονιστικό όργανο ή μονάδα που εποπτεύει τη διαδικασία παραπομπής και διασφαλίζει ότι καμία υπόθεση δεν παραβλέπεται. Αυτή η κεντρική μονάδα περιλαμβάνει συχνά έναν εθνικό συντονιστή και μια στρογγυλή τράπεζα ανώτερων εκπροσώπων κυβερνητικών οργανισμών και της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίοι συνεργάζονται για την ανάπτυξη πολιτικών και διαδικασιών για την υποστήριξη των θυμάτων. Μπορούν επίσης να συσταθούν ομάδες εργασίας για να επικεντρωθούν σε συγκεκριμένα ζητήματα που αφορούν τα θύματα εμπορίας ανθρώπων.

Τα επιτυχημένα NRM βασίζονται σε επίσημες συμφωνίες, όπως μνημόνια κατανόησης (MoU), που περιγράφουν με σαφήνεια τους ρόλους και τις ευθύνες κάθε συμμετέχοντα, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική συνεργασία και να αποφεύγονται επικαλύψεις ή κενά στην παροχή υπηρεσιών. Παρέχουν επίσης λεπτομερείς οδηγίες και τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας (SOP) για τον εντοπισμό των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και την παραπομπή τους σε εξειδικευμένες υπηρεσίες.

Η προσέγγιση των NRM που εστιάζει στα θύματα διασφαλίζει ότι τα θύματα εμπορίας ανθρώπων ενδυναμώνονται, τα δικαιώματά τους γίνονται σεβαστά και λαμβάνουν την προστασία και τη βοήθεια που χρειάζονται. Συντονίζοντας την

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

υποστήριξη των θυμάτων με τη δίωξη των εγκλημάτων, τα NRM ενισχύουν τη συνολική αντίδραση στην εμπορία ανθρώπων και προωθούν τη δικαιοσύνη.

Η αποτελεσματικότητα των NRM εξαρτάται από την σαφή οριοθέτηση των ρόλων μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων, ώστε να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη των προσπαθειών και να διασφαλίζεται ο αποτελεσματικός συντονισμός. Πρέπει επίσης να παραμένουν ευέλικτα και προσαρμόσιμα, ώστε να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες τάσεις της εμπορίας ανθρώπων και στις νέες προκλήσεις. Οι στρατηγικές συνεργασίες μεταξύ κυβερνητικών φορέων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών παραπομπής και υποστήριξης. Επιπλέον, οι δεσμευτικές συμφωνίες, όπως τα μνημόνια συνεννόησης, παρέχουν λογοδοσία και σαφήνεια, διασφαλίζοντας ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι κατανοούν τις ευθύνες και τις δεσμεύσεις τους. Με την ενσωμάτωση αυτών των στοιχείων, τα NRM εξασφαλίζουν μια ολιστική και συντονισμένη προσέγγιση για την προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, την προώθηση των δικαιωμάτων τους και την αποτελεσματική καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

Σύμφωνα με τις τελευταίες τροποποιήσεις της οδηγίας 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, **τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη σύσταση εθνικών συντονιστών για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και επίσημων μηχανισμών παραπομπής, καθώς και για τον διορισμό ενός συντονιστικού κέντρου για τη διασυνοριακή παραπομπή των θυμάτων.**

Συμβουλές για τους εκπαιδευτές

*Παρέχετε μια περίληψη του Εθνικού Μηχανισμού Παραπομπής (ΕΜΠ) της χώρας σας, εάν υπάρχει, με μια λίστα των βασικών φορέων/στοιχείων επικοινωνίας. Εάν **δεν** υπάρχει **επίσημος ΕΜΠ**, περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο συνεργάζονται επί του παρόντος οι φορείς, αναφέροντας λεπτομερώς τον τρόπο λειτουργίας των επίσημων διαδικασιών και των συντονιστικών προσπαθειών για τον εντοπισμό, την παροχή βοήθειας και την προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.*

12.3.1 Βουλγαρία

Ο **Εθνικός Μηχανισμός Παραπομπής και Υποστήριξης Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων (NRM)** στη Βουλγαρία είναι το πλαίσιο συνεργασίας μέσω του οποίου οι θεσμικοί φορείς εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους για τη φροντίδα των θυμάτων, συντονίζοντας τις προσπάθειές τους σε στρατηγικές συνεργασίες με ΜΚΟ, διεθνείς οργανισμούς και την κοινωνία των πολιτών.

Σύμφωνα με τον **νόμο για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, η Εθνική Επιτροπή για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων (NCCTHB)**, μέσω του Γραμματέα και της Διοίκησης της, είναι ο συντονιστής του Μηχανισμού.

Οι **κύριοι στόχοι** του Μηχανισμού είναι η διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων μέσω της παροχής αποτελεσματικής

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

φροντίδας και της παραπομπής των θυμάτων στις κατάλληλες υπηρεσίες. Περιγράφονται οι βασικές αρχές της συνεργασίας με τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της άνευ όρων υποστήριξης, της ασφάλειας και της προστασίας, της εμπιστευτικότητας και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, καθώς και της μη διακριτικής μεταχείρισης. Ο μηχανισμός περιγράφει τις τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας για την αναγνώριση, την παραπομπή, την προστασία, τη βοήθεια και την κοινωνική ένταξη των θυμάτων του εγκλήματος.

Στις 20 Ιουλίου 2016, η κυβέρνηση ενέκρινε τον Εθνικό Μηχανισμό Παραπομπής και Υποστήριξης Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων. Η επικύρωση είναι σημαντική για την επίσημη υιοθέτηση του μηχανισμού και την εφαρμογή του στο συντονισμό των υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων. Θα αυξήσει επίσης την ευαισθητοποίηση των υπαλλήλων που ασχολούνται με θέματα εμπορίας ανθρώπων και συμμετέχουν στον εντοπισμό και την παραπομπή των θυμάτων, καθώς μετά την υιοθέτησή του, η διοίκηση του NCCTHB θα συμπεριλάβει στο **Εθνικό Πρόγραμμα για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων και την Προστασία των Θυμάτων** ετήσιες δραστηριότητες κατάρτισης για τους ενδιαφερόμενους φορείς που συμμετέχουν στον μηχανισμό σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Ο εθνικός μηχανισμός παραπομπής και υποστήριξης θυμάτων εμπορίας ανθρώπων στη Βουλγαρία αποτελείται από τρία μέρη: **Μέρος Α: «Θεσμικό πλαίσιο»**, στο οποίο παρουσιάζονται όλοι οι συμμετέχοντες στον Εθνικό Μηχανισμό και οι ρόλοι και οι αρμοδιότητές τους. **Μέρος Β: «Κύριες αρχές εργασίας»**, στο οποίο παρουσιάζονται οι κανόνες και οι αρχές για την εργασία με τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, που έχουν υιοθετηθεί από τους συμμετέχοντες στον Εθνικό Μηχανισμό. **Μέρος Γ: «Τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας»**, στο οποίο περιγράφονται τα βήματα και τα μέτρα για την υποστήριξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Περιλαμβάνει επίσης **δύο παραρτήματα**: «**Κριτήρια αναγνώρισης των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων**» και «**Κριτήρια και πρότυπα για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στα θύματα εμπορίας ανθρώπων**». Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις περιπτώσεις παιδιών θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και πολιτών τρίτων χωρών που έχουν αναγνωριστεί ως θύματα εμπορίας ανθρώπων στη Βουλγαρία.

Ο Εθνικός μηχανισμός παραπομπής και υποστήριξης θυμάτων εμπορίας ανθρώπων είναι ένα **ανοιχτό έγγραφο**. Είναι δυναμικό και πρέπει να αλλάζει ανάλογα με τις αλλαγές στην εθνική νομοθεσία, τις νέες εξελίξεις στις μορφές και τις μεθόδους εκμετάλλευσης, τις νέες ομάδες και περιοχές κινδύνου, τις εξελισσόμενες ανάγκες των θυμάτων και άλλες μεταβαλλόμενες τάσεις στο φαινόμενο της εμπορίας ανθρώπων.

Η πλήρης έκδοση του Εθνικού Μηχανισμού Παραπομπής και Υποστήριξης Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων είναι διαθέσιμη εδώ:

https://antitrafficking.government.bg/uploads/Files/National_referral_mechanism_for_trafficked_persons_En.pdf

12.3.2 Γερμανία

Το λεγόμενο **Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά της Εμπορίας Ανθρώπων (NAP)** στη Γερμανία είναι ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων σε όλες τις μορφές της, συμπεριλαμβανομένης της καταναγκαστικής εργασίας, της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, της εμπορίας οργάνων και της καταναγκαστικής εγκληματικότητας. Ως υπογράφουσα χώρα διαφόρων διεθνών και ευρωπαϊκών νομικών μέσων, όπως το Πρωτόκολλο του Παλέρμο των Ηνωμένων

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Εθνών, η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Δράση κατά της Εμπορίας Ανθρώπων και οι σχετικές οδηγίες της ΕΕ, η Γερμανία έχει δεσμευτεί να καταπολεμήσει αυτή τη σοβαρή παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας.

Το NAP επικεντρώνεται σε **τέσσερις βασικούς στόχους**: (1) πρόληψη, (2) προστασία, (3) δίωξη και (4) συνεργασίες.

(1) Η πρόληψη περιλαμβάνει την ευαισθητοποίηση του κοινού και την εκπαίδευση των πιθανών θυμάτων και των ενδιαφερόμενων μερών με σκοπό τη μείωση της ευπάθειας. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συντάκτη/συντακτών και δεν αντικατοπτρίζουν τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (αρχή χορήγησης). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για αυτές.

(2) Η προστασία δίνει έμφαση σε ολοκληρωμένες υπηρεσίες υποστήριξης για τα θύματα, συμπεριλαμβανομένης της νομικής, ιατρικής και ψυχολογικής βοήθειας, καθώς και της παροχής ασφαλούς στέγασης.

(3) Η δίωξη, δηλαδή οι προσπάθειες επιβολής του νόμου, αποσκοπεί στην ενίσχυση της ερευνητικής ικανότητας και στη διασφάλιση ότι οι διακινητές θα υποστούν αποτελεσματικές νομικές συνέπειες.

(4) Οι συνεργασίες εστιάζονται στη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ εθνικών και διεθνών αρχών, ΜΚΟ και άλλων ενδιαφερόμενων μερών.

Η Γερμανία έχει εφαρμόσει μια σειρά στρατηγικών για την επίτευξη αυτών των στόχων. Το νομικό πλαίσιο έχει επικαιροποιηθεί ώστε να ευθυγραμμιστεί με τις

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

οδηγίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων του Ποινικού Κώδικα (άρθρο 232 και επόμενα), οι οποίες επιβάλλουν αυστηρότερες ποινές στους διακινητές και διευρύνουν τον ορισμό της εκμετάλλευσης. **Οι πρωτοβουλίες υποστήριξης των θυμάτων** περιλαμβάνουν τη δημιουργία καταφυγίων, την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, τη χορήγηση προσωρινών αδειών διαμονής σε θύματα που συνεργάζονται με τις αρχές και τη διασφάλιση της πρόσβασης σε προγράμματα αποζημίωσης και ένταξης. Διεξάγονται ενεργά **εκστρατείες πρόληψης**, οι οποίες στοχεύουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου, όπως μετανάστες και πρόσφυγες, ενώ οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου, οι συνοριακοί υπάλληλοι και οι κοινωνικοί λειτουργοί λαμβάνουν εξειδικευμένη κατάρτιση για να αναγνωρίζουν και να ανταποκρίνονται σε ενδείξεις εμπορίας ανθρώπων.

Εκτός από αυτά τα μέτρα, η Γερμανία δίνει έμφαση **στη συλλογή δεδομένων και την έρευνα**, συνεργάζεται με ιδρύματα για την ανάλυση των τάσεων της εμπορίας ανθρώπων και διατηρεί μια κεντρική βάση δεδομένων για την παρακολούθηση των περιπτώσεων. Η **διεθνής συνεργασία** αποτελεί βασικό στοιχείο, με τη Γερμανία να συνεργάζεται στενά με την ΕΕ, την INTERPOL και ΜΚΟ για την καταπολέμηση της διασυνοριακής εμπορίας ανθρώπων μέσω κοινών επιχειρήσεων και ανταλλαγής πληροφοριών.

Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν **προκλήσεις**. Η αναγνώριση και η παροχή βοήθειας στα θύματα κρυφών μορφών εκμετάλλευσης, όπως η καταναγκαστική εργασία σε ιδιωτικά νοικοκυριά, και η αντιμετώπιση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των μεταναστευτικών πολιτικών και των προσπαθειών καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων απαιτούν συνεχή προσοχή. Υπάρχει επίσης ανάγκη ευαισθητοποίησης του κοινού, ιδίως σε τομείς όπως οι κατασκευές, η γεωργία και η οικιακή εργασία, όπου η εκμετάλλευση είναι συχνή.

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οι ΜΚΟ διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στις προσπάθειες της Γερμανίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, παρέχοντας άμεση υποστήριξη στα θύματα, υποστηρίζοντας την υιοθέτηση αυστηρότερων πολιτικών και διασφαλίζοντας ότι οι φωνές των επιζώντων εκπροσωπούνται στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Τρέχουσα κατάσταση του ΕΣΔ

Το NAP είναι ένα έγγραφο που εξελίσσεται και προσαρμόζεται στις νέες προκλήσεις και τάσεις στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων. Η επιτυχία του εξαρτάται από τη διαρκή δέσμευση, τους επαρκείς πόρους και την ενεργό συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να απευθυνθείτε στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικογενειακών Υποθέσεων, Ηλικιωμένων, Γυναικών και Νέων () και στην Ομοσπονδιακή Αστυνομική Υπηρεσία (ΒΚΑ).

Το NAP πρέπει να περάσει από διάφορες φάσεις πριν εφαρμοστεί σε ομοσπονδιακό επίπεδο. Στις δύο φάσεις που έχουν ήδη ολοκληρωθεί, συμμετείχε η κοινωνία των πολιτών (συμπεριλαμβανομένων σημαντικών εμπειρογνομόνων από εξειδικευμένα κέντρα παροχής συμβουλών για την εμπορία ανθρώπων, όπως το γερμανικό δίκτυο ΜΚΟ κατά της εμπορίας ανθρώπων). Υπάρχει πλέον ένα σχέδιο που έχει συντονιστεί από τα υπουργεία και είναι τεχνικά συντονισμένο. Ο οικονομικός συντονισμός και ο συντονισμός σε επίπεδο διαχείρισης εκκρεμούν ακόμη. **Τα τρία τέταρτα του NAP συντονίζονται από το Υπουργείο Οικογενειακών Υποθέσεων, ενώ το ένα τέταρτο (το κεφάλαιο σχετικά με τις ποινικές διαδικασίες) συντονίζεται από το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εσωτερικών και το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης.**

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Η τρέχουσα κατάσταση του γερμανικού ΣΔΠ κατά της ΕΚΕ αντικατοπτρίζει τόσο την πρόοδο όσο και τις συνεχιζόμενες προκλήσεις. Ενώ τα νομικά πλαίσια και τα συστήματα υποστήριξης των θυμάτων έχουν ενισχυθεί τα τελευταία χρόνια, εξακολουθούν να υπάρχουν κενά στην αντιμετώπιση της κρυφής εκμετάλλευσης και των διατομεακών τρωτών σημείων. **Οι πρόσφατες εκλογές είναι πιθανό να επηρεάσουν τις προτεραιότητες και την εφαρμογή του ΣΔΠ, καθώς η νέα κυβέρνηση ενδέχεται να προσαρμόσει την εστίασή της με βάση τις συμφωνίες συνασπισμού.** Αναμένεται μια στροφή προς μεγαλύτερη έμφαση στην πρόληψη, την προστασία των μεταναστών και τη διεθνή συνεργασία, δεδομένης της αυξανόμενης πολιτικής εστίασης στα ανθρώπινα δικαιώματα και την κοινωνική δικαιοσύνη. Αυτές οι εξελίξεις θα μπορούσαν να φέρουν ανανεωμένη προσοχή και πόρους στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, αλλά θα απαιτήσουν επίσης συνεκτική δράση σε ομοσπονδιακό, κρατικό και τοπικό επίπεδο για να εξασφαλιστεί ουσιαστικός αντίκτυπος.

12.3.3 Ελλάδα

Ο Εθνικός Μηχανισμός Παραπομπής (ΕΜΠ)¹ στην Ελλάδα αποτελεί το κύριο πλαίσιο για τον εντοπισμό, την προστασία και την υποστήριξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων (ΕΑ). Ο μηχανισμός έχει σχεδιαστεί για να προάγει τον συντονισμό μεταξύ κυβερνητικών φορέων, μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) και διεθνών εταίρων, ώστε να διασφαλιστεί μια ολιστική προσέγγιση στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

¹ <https://ekka.org.gr/index.php/en/ethnikos-mixanismos-anaforas-en>

Πλαίσιο και νομική βάση

Το NRM στην Ελλάδα λειτουργεί στο πλαίσιο του νόμου **4198/2013**, ο οποίος είναι εναρμονισμένος με διεθνή πρότυπα, όπως η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και η **οδηγία 2011/36/ΕΕ της ΕΕ**. Αυτά τα νομικά μέσα επιβάλλουν την αναγνώριση, την παραπομπή και την παροχή βοήθειας στα θύματα εμπορίας ανθρώπων, δίνοντας έμφαση σε μια προσέγγιση που εστιάζει στα θύματα. Το ΕΣΔ έχει ανατεθεί στις καθημερινές λειτουργίες του **Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚ)**² υπό την εποπτεία του **Γραφείου του Εθνικού Εισηγητή για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων (ΓΕΕ)**³ υπό το Υπουργείο Εξωτερικών. Σύμφωνα με το άρθρο 6 της ελληνικής νομοθεσίας σχετικά με τη **βελτίωση της πρόσβασης των ευάλωτων ομάδων στη δικαιοσύνη και την ενίσχυση των μέτρων κατά της εμπορίας ανθρώπων**, ο ΓΕΕ είναι υπεύθυνος για:

[...] την ανάπτυξη, τον συντονισμό και την εφαρμογή μιας εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, σε επίπεδο πρόληψης, καταστολής και δίωξης των δραστών, καθώς και προστασίας των θυμάτων εμπορίας, η οποία υπάγεται άμεσα στην αρμοδιότητα του Υπουργού Εξωτερικών.⁴

Αναφορά

² <https://ekka.org.gr/index.php/en/ethnikos-mixanismos-anaforas-en>

³ <https://www.mfa.gr/exoteriki-politiki/pagkosmia-zitimata/paranomi-diakinisi-prosopon.html>

⁴ <http://www.opengov.gr/ministryofjustice/?p=4935>

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Το NRM παρέχει έναν ευρύ κατάλογο ενημερωτικών εργαλείων, διαδρομών παραπομπής και ετήσιων εκθέσεων. Οι αναφορές στο NRM γίνονται συμπληρώνοντας τη **φόρμα αναφοράς** που παρέχεται στον ιστότοπο. Αυτή η φόρμα αναφοράς περιλαμβάνει δημογραφικά στοιχεία και βασικά σημεία της υπόθεσης του θύματος. Οι οδηγίες για τη συμπλήρωση, την ανωνυμοποίηση και την υποβολή της φόρμας είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο.⁵

Ποιοι μπορούν να αναφερθούν στο NRM:

- Θύματα που έχουν αναγνωριστεί επίσημα από τον Εισαγγελέα.
- Υποτιθέμενα θύματα, άτομα με υποθέσεις που υποδηλώνουν εμπορία ανθρώπων, βάσει επαγγελματικής αξιολόγησης.

Ποιος μπορεί να υποβάλει αναφορά στο NRM:

Μόνο επαγγελματίες που ανήκουν στο προσωπικό δημόσιων ή μη κρατικών φορέων που είναι μέλη του NRM ή επιθυμούν να γίνουν μέλη μπορούν να υποβάλουν αναφορές.⁶

Είναι υποχρεωτική η αναφορά;

Η ελληνική νομοθεσία δεν επιβάλλει την υποβολή αναφοράς στο NRM. Ωστόσο, οι φορείς που συμμετέχουν στον Μηχανισμό δεσμεύονται να ακολουθούν τις διαδικασίες του NRM και να μοιράζονται τις σχετικές πληροφορίες με την ΕΚΚΑ.

Βοήθεια με το έντυπο αναφοράς:

⁵ <https://ekka.org.gr/index.php/el/ethnikos-mixanizmos-anaforas>

⁶ https://ekka.org.gr/images/KOINONIKON-PAREMBASEON/%CE%95%CE%9C%CE%91/EMA-Practical_Guide-EN.pdf

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Οι επαγγελματίες που δεν είναι σίγουροι για τις λεπτομέρειες του εντύπου μπορούν να συμβουλευτούν τις **Οδηγίες συμπλήρωσης του εντύπου αναφοράς** στον ιστότοπο της ΕΚΚΑ ή να επικοινωνήσουν με την ομάδα υποστήριξης του ΕΣΑ μέσω τηλεφώνου (+30 2132039772) ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (ema.helpdesk@ekka.org.gr).

Απαιτήσεις συγκατάθεσης:

Για ενήλικα θύματα, η συμπερίληψη στο NRM απαιτεί τη συγκατάθεσή τους. Οι επαγγελματίες πρέπει να διασφαλίζουν ότι έχει ληφθεί η συγκατάθεση (προφορικά ή γραπτώς). Για παιδιά θύματα, δεν απαιτείται συγκατάθεση.

Όταν τα θύματα μοιράζονται περιορισμένες πληροφορίες:

Οι αναφορές βασίζονται αποκλειστικά σε πληροφορίες που παρέχει οικειοθελώς το θύμα. Οι υποψίες ή οι εικασίες δεν αρκούν για την ταυτοποίηση ή την αναφορά ενός θύματος στο NRM.

Ενημερωτικό υλικό και δίκτυα

Το NRM παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για την αναφορά και την παραπομπή σε άλλους οργανισμούς ανάλογα με τους τομείς εργασίας⁷.

Διασυνοριακός μηχανισμός παραπομπής

Η Ελλάδα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης ως χώρα διέλευσης και προορισμού, χρειάζεται διασυνοριακούς μηχανισμούς παραπομπής για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων. Σύμφωνα με τη **στρατηγική 2021-2025 του**

⁷ https://ekka.org.gr/images/KOINONIKON-PAREMBASEON/NRM_ACTORS.pdf

Υπουργείου Προστασίας των Πολιτών για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων⁸, ένας από τους βασικούς στόχους είναι η ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας και της διατομεακής συνεργασίας για την καταπολέμηση των περιπτώσεων σε διεθνές επίπεδο και του οργανωμένου εγκλήματος. Για να επιτευχθεί αυτό, η χρήση των καναλιών συνεργασίας της ΕΕ και των διεθνών καναλιών συνεργασίας είναι επωφελής.

Συγκεκριμένα,

- Ενίσχυση της διμερούς αστυνομικής συνεργασίας με τρίτες χώρες. Κυρίως με τις χώρες προέλευσης των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων στην Ελλάδα, μέσω της ενεργοποίησης των αστυνομικών γραφείων σύνδεσης των χωρών αυτών στην Ελλάδα ή των αντίστοιχων γραφείων σύνδεσης των ελληνικών διπλωματικών αρχών στις χώρες που παρουσιάζουν ενδιαφέρον.
- Ενίσχυση της συνεργασίας με άλλους οργανισμούς και θεσμούς σε επίπεδο ΕΕ και Συμβουλίου της Ευρώπης.
- Χρήση των καναλιών διεθνούς αστυνομικής συνεργασίας, Europol – Interpol - SIRENE
- Διεξαγωγή επιχειρησιακών συναντήσεων στην έδρα της Europol για υποθέσεις αμοιβαίου ενδιαφέροντος.
- Συμμετοχή σε ημέρες κοινής δράσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων στο πλαίσιο του EMPACT.⁹

⁸ <https://www.minocp.gov.gr/inc/uploads/2021/07/29072021strathgikhn.pdf>

⁹ <https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/empact>

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

12.3.4 Πολωνία

Το **Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά της Εμπορίας Ανθρώπων για την περίοδο 2022-2024 (εφεξής: ΕΣΔ)** είναι το δεύτερο διαδοχικό έγγραφο που καθορίζει τα καθήκοντα στον τομέα της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων. Το πρώτο έγγραφο αυτού του είδους, με τίτλο «Εθνικό πρόγραμμα για την καταπολέμηση και την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων», εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Σεπτέμβριο του 2003. Από το 2009, η ονομασία του εγγράφου άλλαξε σε Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά της Εμπορίας Ανθρώπων.

Το NAP αποσκοπεί στην εντατικοποίηση των μέτρων πρόληψης και κατάρτισης και στην ενίσχυση του ρόλου των ομάδων των βοϊβοδιών για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, έτσι ώστε όλα τα στοιχεία που συνθέτουν το σύστημα καταπολέμησης της εμπορίας να είναι αλληλοσυμπληρούμενα.

Οι δραστηριότητες φορέων όπως οι **Ομάδες των Επαρχιών για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων** και το **Εθνικό Κέντρο Συμβουλευτικής και Παρέμβασης για τα Θύματα Εμπορίας Ανθρώπων (NCIC)** επιτρέπουν την παροχή της απαιτούμενης υποστήριξης και βοήθειας στα θύματα εμπορίας ανθρώπων στο έδαφος της Πολωνίας. Οι ομάδες παρέχουν υποστήριξη στα θύματα στο πλαίσιο του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και πραγματοποιούν δραστηριότητες πρόληψης μέσω εκστρατειών ενημέρωσης για την εμπορία ανθρώπων και διάδοση γνώσεων, για παράδειγμα, στους νέους, τους εκπαιδευτικούς και τους επιχειρηματίες.

Η συνεργασία μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοίκησης, της Συνοριακής Φρουράς, της Αστυνομίας, των Ομάδων των Βοϊβοδαριών για την Καταπολέμηση της

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Εμπορίας Ανθρώπων και του Εθνικού Κέντρου Συμβουλευτικής και Παρέμβασης για τα Θύματα Εμπορίας Ανθρώπων έχει καταστήσει μέχρι σήμερα δυνατή την αναγνώριση των **βασικών αναγκών**, δηλαδή την εντατικοποίηση και επέκταση του πεδίου εφαρμογής των εκπαιδεύσεων για τους υπαλλήλους που έρχονται σε επαφή με πιθανά θύματα εμπορίας ανθρώπων, την ευαισθητοποίηση των επιχειρηματιών όσον αφορά τους κινδύνους της καταναγκαστικής εργασίας και τη διάδοση γνώσεων σχετικά με τις μεθόδους πρόληψης και αντιμετώπισης του φαινομένου αυτού. Σύμφωνα με το παρόν ΕΣΔ, η συστημική προσέγγιση του ζητήματος της εμπορίας ανθρώπων θα συνεχιστεί μέσω του συντονισμού των δραστηριοτήτων, των μέτρων πρόληψης, της υποστήριξης και της προστασίας των θυμάτων, της δίωξης του εγκλήματος της εμπορίας ανθρώπων, των εκπαιδεύσεων, της διεξαγωγής ερευνών σχετικά με το ζήτημα της εμπορίας ανθρώπων και της αξιολόγησης των δραστηριοτήτων και των νομοθετικών αλλαγών.

Το NCIC παρέχει ολοκληρωμένη βοήθεια για την αντιμετώπιση κρίσεων, προσφέροντας στέγαση σε ασφαλές κέντρο, τροφή, βασική ιατρική περίθαλψη, ψυχολογική υποστήριξη, νομικές συμβουλές, βοήθεια για την επικοινωνία με τις αρχές επιβολής του νόμου και τη βοήθεια διερμηνέα. Διαχειρίζεται επίσης καταφύγια, διασφαλίζει ότι τα θύματα εμπορίας ανθρώπων ασκούν τα δικαιώματά τους, υποστηρίζει κρατικούς και τοπικούς κυβερνητικούς φορείς στον εντοπισμό και τη συνεργασία με θύματα εμπορίας ανθρώπων και παρέχει προληπτική συμβουλευτική σε άτομα και συμβουλευτική σε φορείς που παρέχουν βοήθεια στα θύματα.

Ο κύριος στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης κατά της Εμπορίας Ανθρώπων είναι να εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αποτελεσματική

καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων στην Πολωνία και να υποστηρίξει τα θύματα αυτού του εγκλήματος.

Οι συγκεκριμένοι στόχοι του ΣΔΔ παρουσιάζονται παρακάτω:

- να ευαισθητοποιήσει το κοινό σχετικά με το φαινόμενο της εμπορίας ανθρώπων
- να βελτιωθεί το επίπεδο της υποστήριξης που παρέχεται στα θύματα εμπορίας ανθρώπων (συμπεριλαμβανομένων των ανηλικών θυμάτων εμπορίας)
- να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των δράσεων που αναλαμβάνουν οι φορείς που είναι αρμόδιοι για τη δίωξη της εμπορίας ανθρώπων, μέσω της ενίσχυσης των νομικών εργαλείων και δομών και της εφαρμογής βέλτιστων πρακτικών
- να βελτιωθούν τα προσόντα των εκπροσώπων των φορέων και οργανώσεων που ασχολούνται με την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων και την υποστήριξη των θυμάτων
- να διευρυνθεί η γνώση σχετικά με το φαινόμενο της εμπορίας ανθρώπων και την αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνονται, ιδίως στο πλαίσιο της καταναγκαστικής εργασίας
- ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας.

Οι δράσεις που προβλέπεται να υλοποιηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΔ έχουν εθνική εμβέλεια: αφορούν δραστηριότητες κεντρικών φορέων στο πλαίσιο της δημιουργίας κοινών νομικών ρυθμίσεων ή πρότυπων πρακτικών, καθώς και δραστηριότητες που αναλαμβάνονται σε όλες τις περιφέρειες μέσω των αρμόδιων μονάδων (ιδίως των ομάδων των περιφερειών για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων).

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

Σύστημα εφαρμογής και παρακολούθησης του σχεδίου δράσης

Το σύστημα εφαρμογής και παρακολούθησης των καθηκόντων που προβλέπονται στο Σχέδιο Δράσης αποτελείται από τα ακόλουθα στοιχεία:

- **Η Ομάδα για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων**, υπό την προεδρία του Υπουργού Εσωτερικών και Διοίκησης και την αναπληρωματική προεδρία του Γραμματέα ή του Υφυπουργού, των οποίων οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν θέματα που σχετίζονται με την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Η Ομάδα αποτελείται από εκπροσώπους των τμημάτων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοίκησης και των υποκείμενων και εποπτευόμενων μονάδων, καθώς και άλλων κυβερνητικών διοικητικών φορέων και προσκεκλημένων ιδρυμάτων και μη κυβερνητικών οργανώσεων που ασχολούνται με το ζήτημα της εμπορίας ανθρώπων (σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση αριθ. 6 του Υπουργού Εσωτερικών και Διοίκησης της 15ης Φεβρουαρίου 2019 σχετικά με τη σύσταση της Ομάδας για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων [Επίσημη Εφημερίδα του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοίκησης της
- Η Ομάδα αποτελείται από **τις ακόλουθες ομάδες εργασίας**:
 - Ομάδα Εργασίας για την παρακολούθηση της εφαρμογής του ΕΣΔ, η οποία αποτελείται από εμπειρογνώμονες που εκπροσωπούν τους φορείς που συμμετέχουν στις εργασίες της Ομάδας.
 - Ομάδα Εργασίας για την υποστήριξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, η οποία αποτελείται από εμπειρογνώμονες που εκπροσωπούν τα ιδρύματα που συμμετέχουν στις εργασίες της Ομάδας.

- Ομάδα Εργασίας για την κατάρτιση εγχειριδίου για τις δικαστικές και τις αρχές επιβολής του νόμου, καθώς και για άλλες αρχές που εμπλέκονται στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, σχετικά με τη διαχείριση υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων (για τη διάρκεια της αποστολής)
- Ομάδα εργασίας για την ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών για τους επιθεωρητές εργασίας σχετικά με τη μεθοδολογία διεξαγωγής επιθεωρήσεων σε περιπτώσεις υποψίας εμπορίας ανθρώπων, ιδίως καταναγκαστικής εργασίας (για τη διάρκεια της αποστολής)
- Ομάδες περιφερειών για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, οι οποίες συστάθηκαν βάσει του άρθρου 22 παράγραφος 15 του νόμου της 12ης Μαρτίου 2004 για την κοινωνική πρόνοια⁴ και των άρθρων 17 και 18 παράγραφος 2 του νόμου της 23ης Ιανουαρίου 2009 για τον βωβό και τη διοίκηση της περιφέρειας⁵ σε σχέση με το εθνικό σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

Οι ομάδες των βοεβοδιών αποτελούνται από εκπροσώπους διαφόρων δημόσιων φορέων, αρχών επιβολής του νόμου και μη κυβερνητικών οργανώσεων σε περιφερειακό επίπεδο. Η συμμετοχή εκπροσώπων μεμονωμένων φορέων εξαρτάται από την απόφαση του βωβόντα. Οι εκπρόσωποι των γραφείων των βωβόντων, της αστυνομίας, της συνοριακής φρουράς, της εισαγγελίας, της επιθεώρησης εργασίας, των γραφείων εργασίας, των τοπικών αρχών, των σχολικών επιθεωρητών και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς και των μη κυβερνητικών οργανώσεων συμμετέχουν στις εργασίες των διορισμένων ομάδων.

Οι εκπρόσωποι των φορέων που συμμετέχουν στις εργασίες των περιφερειακών ομάδων αυξάνουν την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων τους μέσω της

συνεχούς ανταλλαγής πληροφοριών και του συντονισμού όλων των πρωτοβουλιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν προληπτικό χαρακτήρα.

Τα εργαλεία για την περιοδική αξιολόγηση της εφαρμογής του ΕΣΔΠ περιλαμβάνουν:

- έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του εθνικού σχεδίου δράσης που εγκρίθηκε από την προαναφερθείσα ομάδα,
- έκθεση σχετικά με το έργο της Ομάδας για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων, η οποία υποβάλλεται στον Υπουργό Εσωτερικών και Διοίκησης έως τα τέλη Φεβρουαρίου κάθε έτους,
- συνεδριάσεις της ομάδας εργασίας για την παρακολούθηση της εφαρμογής του ΕΣΔ.

12.3.5 Ρουμανία

Ο **Εθνικός Μηχανισμός Αναγνώρισης και Παραπομπής (MNIR) των Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων στη Ρουμανία** εγκρίθηκε με την κυβερνητική απόφαση αριθ. 88/2023. Ο μηχανισμός είναι δομημένος σε **εννέα κεφάλαια**: 1) Όροι και ορισμοί 2) Ηθικές και δεοντολογικές αρχές στην εφαρμογή του Εθνικού Μηχανισμού Αναγνώρισης και Παραπομπής των Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων 3) Γενικές παρατηρήσεις σχετικά με τον εθνικό μηχανισμό αναγνώρισης και παραπομπής θυμάτων εμπορίας ανθρώπων 4) Αναγνώριση θυμάτων εμπορίας ανθρώπων 5) Παραπομπή θυμάτων εμπορίας ανθρώπων 6) Ειδικές πτυχές της αναγνώρισης και παραπομπής ανηλίκων θυμάτων 7) Ειδικά θέματα σχετικά με την αναγνώριση και παραπομπή θυμάτων που δεν έχουν ρουμανική υπηκοότητα. 8) Υποστηριζόμενη

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

εθελοντική επαναπατριsmός. 9) Αξιολόγηση και παρακολούθηση της εφαρμογής μέτρων που αφορούν ειδικά το MNIR.

Ο μηχανισμός στη Ρουμανία περιγράφει τρεις **βασικές διαδικασίες**:

- **Εντοπισμός θυμάτων εμπορίας ανθρώπων:** Η ενέργεια της αναγνώρισης δεικτών που υποδηλώνουν πιθανή κατάσταση εμπορίας ανθρώπων και της αναγνώρισης πιθανών θυμάτων, η οποία οδηγεί στην κοινοποίηση στις αρχές επιβολής του νόμου ή στην Εθνική Υπηρεσία κατά της Εμπορίας Ανθρώπων (ANITP) ή σε εξειδικευμένους παρόχους υπηρεσιών.
- **Ταυτοποίηση θυμάτων εμπορίας ανθρώπων:** Η διαδικασία αξιολόγησης και προσδιορισμού του ότι ένα άτομο είναι θύμα εμπορίας ανθρώπων, λαμβάνοντας υπόψη τόσο νομικές όσο και θυματολογικές προοπτικές.
- **Παραπομπή των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων:** Η διαδικασία με την οποία το θύμα παραπέμπεται σε υπηρεσίες παροχής βοήθειας και προστασίας κατάλληλες για τις συγκεκριμένες ανάγκες του.

Η αποτελεσματική εφαρμογή του MNIR απαιτεί συνεργασία μεταξύ διαφόρων θεσμικών οργάνων και οργανισμών:

- Η Εθνική Υπηρεσία κατά της Εμπορίας Ανθρώπων (ANITP) συντονίζει τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την πρόληψη, την αναγνώριση και τη βοήθεια προς τα θύματα.
- Η αστυνομία και οι εισαγγελικές αρχές είναι υπεύθυνες για τη διερεύνηση των υποθέσεων και την προστασία των θυμάτων.
- Οι δημόσιες υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας παρέχουν υποστήριξη και κοινωνική επανένταξη στα θύματα.

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

- Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και οι ιδιωτικοί πάροχοι κοινωνικών υπηρεσιών παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες και πρόσθετη υποστήριξη.

Παρακολούθηση και αξιολόγηση του MNIR

Η ANITP είναι υπεύθυνη για τη συγκέντρωση, ανάλυση και αξιολόγηση των πληροφοριών που λαμβάνονται με τη συμβολή των θεσμικών οργάνων και οργανώσεων που είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των μέτρων και δράσεων στο πλαίσιο του MNIR.

Η κατάσταση των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων στη Ρουμανία

Ο μηχανισμός στη Ρουμανία καθορίζει τρεις τύπους καταστάσεων για την αναγνώριση της κατάστασης ενός θύματος εμπορίας ανθρώπων:

- **Πιθανό θύμα εμπορίας ανθρώπων** είναι ένα άτομο που έχει ταυτοποιηθεί πριν από την εκμετάλλευση, κατά τη διάρκεια της εκμετάλλευσης ή μετά τη διαφυγή του από μια κατάσταση εμπορίας ανθρώπων και που παρουσιάζει συγκεκριμένα ενδείξεις της διαδικασίας εμπορίας.
- **Πιθανό θύμα εμπορίας ανθρώπων** είναι ένα άτομο για το οποίο υπάρχουν ενδείξεις ότι έχει πέσει θύμα εμπορίας. Η κατάστασή του καθορίζεται μέσω συνέντευξης αναγνώρισης που διεξάγεται αμέσως μετά την κάλυψη των βασικών αναγκών του και όταν το πιθανό θύμα είναι σωματικά και συναισθηματικά ικανό να δώσει τη συγκατάθεσή του για τη συνέντευξη.
- Ένα **αναγνωρισμένο θύμα** εμπορίας ανθρώπων είναι ένα υποτιθέμενο θύμα στο οποίο, μετά την επιβεβαίωση των στοιχείων και των πρόσθετων πληροφοριών, χορηγείται η ιδιότητα του θύματος εμπορίας ανθρώπων σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις.

Η νομική ιδιότητα του θύματος εμπορίας ανθρώπων επιβεβαιώνεται από:

- Την Εθνική Υπηρεσία κατά της Εμπορίας Ανθρώπων (ANITP), η οποία αξιολογεί τα αποδεικτικά στοιχεία και μπορεί να επιβεβαιώσει το καθεστώς με βάση δείκτες και διαδικασίες.
- Τις εισαγγελικές αρχές (π.χ. εισαγγελείς), οι οποίες μπορούν να καθορίσουν το καθεστώς του θύματος κατά τη διάρκεια μιας ποινικής έρευνας.
- Δικαστική απόφαση: Εάν το θύμα συμμετέχει στην ποινική διαδικασία ως θιγόμενο μέρος, μπορεί να αναγνωριστεί επίσημα μέσω δικαστικής απόφασης.

Σύμφωνα με το άρθρο 2, στοιχείο γ) του νόμου αριθ. 678/2001 για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, ως θύμα εμπορίας ανθρώπων ορίζεται το φυσικό πρόσωπο που είναι παθητικό υποκείμενο των πράξεων που ορίζονται στα άρθρα 210, 211, 264 και 374 του Ποινικού Κώδικα, ή σε απόπειρα μιας από αυτές τις πράξεις, ανεξάρτητα από το αν συμμετέχει ή όχι στην ποινική διαδικασία ως θιγόμενο μέρος.

Σύμφωνα με το άρθρο 34, στοιχείο α, του νόμου αριθ. 211/2004, ως θύμα εγκλήματος ορίζεται το φυσικό πρόσωπο που έχει υποστεί οποιαδήποτε βλάβη, συμπεριλαμβανομένης της βλάβης της σωματικής, ψυχικής ή συναισθηματικής ακεραιότητάς του, ή οικονομική ζημία, που προκλήθηκε άμεσα από έγκλημα. Αυτό περιλαμβάνει επίσης τα μέλη της οικογένειας ενός προσώπου που πέθανε ως αποτέλεσμα εγκλήματος και τα οποία έχουν υποστεί ζημιές λόγω του θανάτου του εν λόγω προσώπου.

Περίοδος ανάκαμψης και προβληματισμού

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

Στη Ρουμανία, σε ένα υποτιθέμενο θύμα εμπορίας ανθρώπων παρέχεται προθεσμία 90 ημερών για να αποφασίσει εάν θα συμμετάσχει στη ποινική διαδικασία. Η περίοδος ανάκαμψης και προβληματισμού αρχίζει μετά τη συνέντευξη αναγνώρισης, μόλις το υποτιθέμενο θύμα ενημερωθεί για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του. Εάν, κατά τη διάρκεια της περιόδου ανάκαμψης και προβληματισμού, το υποτιθέμενο θύμα αποφασίσει να συνεργαστεί με τις εισαγγελικές αρχές, η απόφασή του κοινοποιείται από τον υπεύθυνο διαχείρισης της υπόθεσης στον ειδικό της ANITP, ο οποίος διευκολύνει την επικοινωνία με τις εισαγγελικές αρχές. Εάν, μετά την 90ήμερη νόμιμη περίοδο ανάκαμψης και προβληματισμού, το υποτιθέμενο θύμα επιλέξει να μην συμμετάσχει στη ποινική διαδικασία, η συγκεκριμένη κατάσταση του αξιολογείται προκειμένου να προσδιοριστούν οι ανάγκες του σε βοήθεια και προστασία, εξασφαλίζοντας τη συνέχιση των εξειδικευμένων υπηρεσιών για την υποστήριξη της επανένταξής του.

ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ:

Υποστήριξη και προστασία θυμάτων εμπορίας ανθρώπων: Μηχανισμός διανομής κουπονιών έκτακτης ανάγκης για θύματα εγκληματικών πράξεων στη Ρουμανία

Τα κουπόνια έχουν σχεδιαστεί για να καλύπτουν τις **επείγουσες ανάγκες των θυμάτων εγκληματικών πράξεων**, λειτουργώντας ως προκαταβολή της οικονομικής αποζημίωσης που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Αποζημίωσης. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν για βασικά προϊόντα και υπηρεσίες, όπως τρόφιμα, διαμονή, μεταφορά, φάρμακα και ιατρικά είδη.

Οι δικαιούχοι περιλαμβάνουν:

- a) Θύματα βίαιων εγκλημάτων ή άλλων εκ προθέσεως πράξεων βίας, όπως ενδοοικογενειακή βία, απόπειρα δολοφονίας, σωματική βλάβη, δουλεία, **εμπορία ανθρώπων**, εμπορία παιδιών, καταναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία, βιασμός, σεξουαλική επίθεση, παιδική πορνογραφία, βασανιστήρια κ.λπ.
- b) Τα μέλη της οικογένειας των θυμάτων που έχασαν τη ζωή τους ως αποτέλεσμα αυτών των εγκλημάτων.

4. Μηχανισμός έκδοσης και διανομής κουπονιών

4.1. Αίτηση για κουπόνια

Το θύμα ή οι εκπρόσωποί του υποβάλλουν την αίτηση στο δικαστήριο της δικαιοδοσίας όπου κατοικεί το θύμα. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει δικαιολογητικά έγγραφα, όπως αποδείξεις εισοδήματος, ιατρικά αρχεία, αστυνομικές ή νομικές εκθέσεις που επιβεβαιώνουν την ιδιότητα του θύματος, καθώς και άλλα έγγραφα που δικαιολογούν τις επείγουσες ανάγκες για τις οποίες ζητείται η προκαταβολή αποζημίωσης. Προκειμένου να αποφευχθούν καθυστερήσεις και να διασφαλιστεί η ορθότητα της διαδικασίας, οι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που εμπλέκονται στη διανομή των κουπονιών μπορούν να βοηθήσουν τα θύματα στη συμπλήρωση των αιτήσεών τους.

4.2. Έγκριση των κουπονιών

Οι αιτήσεις εξετάζονται από δύο ειδικευμένους ποινικούς δικαστές που ορίζονται από το δικαστήριο και συγκροτούν την Επιτροπή Αποζημίωσης Θυμάτων Εγκλημάτων. Η δραστηριότητα της Επιτροπής υποστηρίζεται από γραμματείς που διορίζονται από τον πρόεδρο του δικαστηρίου. Η γραμματεία διαχειρίζεται την τεκμηρίωση, επικοινωνεί με τα θύματα και εφαρμόζει τις αποφάσεις. Εάν η αίτηση του θύματος εγκριθεί, η Επιτροπή εξουσιοδοτεί την έκδοση κουπονιών ως προκαταβολή για επείγουσες ανάγκες. Η συνολική αξία των κουπονιών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενταπλάσιο του ακαθάριστου ελάχιστου εθνικού μισθού. Ο ακαθάριστος ελάχιστος εθνικός μισθός για το 2024 είναι 3700 λέι / 740 ευρώ. Επομένως, το εγκεκριμένο ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 18.500 RON / 3.700 ευρώ.

4.4. Διανομή κουπονιών

Δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένων των ΜΚΟ, υποστηρίζουν τη διανομή στους δικαιούχους. Από τον Σεπτέμβριο του 2024, 55 φορείς ήταν εγγεγραμμένοι και εξουσιοδοτημένοι να διανέμουν κουπόνια σε θύματα εγκληματικών πράξεων. Τα κουπόνια διανέμονται εντός 72 ωρών από την απόφαση της Επιτροπής. Εκδίδονται σε ηλεκτρονικά μέσα (τραπεζικές χρεωστικές κάρτες) και ισχύουν για 90 ημέρες.

5. Αντίκτυπος του μηχανισμού

Το σύστημα αυτό συνδυάζει την ταχεία πρόσβαση σε πόρους με μια νομικά ισχυρή προσέγγιση, εξασφαλίζοντας άμεση υποστήριξη στα θύματα εγκληματικών πράξεων και προσταπίζοντας τα δικαιώματά τους μέσω μιας διαφανούς και καλά συντονισμένης διαδικασίας. Το πρώτο κουπόνι αξίας 10.000 € ή 10.000 ευρώ (επιλογή ανάλογα με το νόμισμα) που δόθηκε τον 2024

12.4 Προτεινόμενη δραστηριότητα για το κεφάλαιο

Πίνακας 1. Παιχνίδι ρόλων με μελέτη περίπτωσης

Όνομα δραστηριότητας	Παιχνίδι ρόλων με μελέτη περίπτωσης
Είδος δραστηριότητας	Παιχνίδι ρόλων με μελέτη περίπτωσης Σενάριο: Η Μαρία, μια 28χρονη γυναίκα από την Ανατολική Ευρώπη, έλαβε μια προσφορά εργασίας στη Γερμανία ως καμαριέρα σε ξενοδοχείο μέσω μιας εταιρείας εύρεσης εργασίας. Η εταιρεία υποσχέθηκε ανταγωνιστικό μισθό, στέγαση και νόμιμη απασχόληση. Εμπιστευόμενη την ευκαιρία, η Μαρία δέχτηκε

	την προσφορά, υπέγραψε το συμβόλαιο, κατέβαλε ένα ποσό 3000 BGN στην εταιρεία και ταξίδεψε στη Γερμανία. Κατά την άφιξή της, ανακάλυψε ότι η πραγματικότητα ήταν πολύ διαφορετική από ό,τι της είχαν υποσχεθεί. Ο εργοδότης της κράτησε το διαβατήριό της και την ανάγκασε να εργάζεται πολλές ώρες χωρίς αμοιβή και υπό σκληρές συνθήκες. Την παρακολουθούσαν συνεχώς, την κακοποιούσαν λεκτικά και την απειλούσαν αν ζητούσε βοήθεια. Μετά από μήνες εκμετάλλευσης, η Μαρία κατάφερε να δραπετεύσει και ζήτησε βοήθεια από μια τοπική ΜΚΟ για τα δικαιώματα των εργαζομένων.
Διάρκεια	45 λεπτά
Μαθησιακοί στόχοι	Οι συμμετέχοντες θα: • Αναπτύξουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν δείκτες εμπορίας εργατικού δυναμικού. • Προσδιορίσουν τους βασικούς εμπλεκόμενους φορείς και τους συγκεκριμένους ρόλους και αρμοδιότητές τους. • Εξερευνήσουν τους μηχανισμούς επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των αρχών της χώρας καταγωγής του θύματος και της χώρας προορισμού.

	Εξασκηθούν στη δημιουργία ενός συντονισμένου σχεδίου αντίδρασης για την αντιμετώπιση περιπτώσεων διεθνούς εργασιακής εκμετάλλευσης και εμπορίας ανθρώπων.
Απαιτούμενα υλικά	Εκτυπωμένη ή ψηφιακή μελέτη περίπτωσης.
Οδηγίες για τον συντονιστή	Εισαγωγή και ενημέρωση (10 λεπτά) Ενημερώστε τους συμμετέχοντες για το σενάριο και τους στόχους του παιχνιδιού ρόλων. Σκηνικό και καθορισμός ρόλων (10 λεπτά) Ορίστε το πλαίσιο: Η Μαρία έχει δραπετεύσει και έχει απευθυνθεί σε μια τοπική ΜΚΟ για τα δικαιώματα των εργαζομένων ζητώντας βοήθεια. Η ΜΚΟ έρχεται σε επαφή με τις αρμόδιες αρχές και τους ενδιαφερόμενους φορείς για να της παράσχουν υποστήριξη και δικαιοσύνη. Διάταξη του παιχνιδιού ρόλων: Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ρόλους που αντικατοπτρίζουν τους βασικούς εμπλεκόμενους φορείς, όπως: Μαρία (το θύμα)

- Τοπική αστυνομία (Γερμανία)
- ΜΚΟ για τα εργασιακά δικαιώματα (Γερμανία)
- Μονάδα καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων (χώρα καταγωγής της Μαρίας)
- Προξενικός υπάλληλος (χώρα καταγωγής της Μαρίας)
- Κοινωνικός λειτουργός
- Εκπρόσωπος γραφείου ευρέσεως εργασίας (εάν απαιτείται για το πλαίσιο)

Εκτέλεση του παιχνιδιού ρόλων (15 λεπτά)

Αφήστε τους συμμετέχοντες να αλληλεπιδράσουν με βάση τους ρόλους που τους έχουν ανατεθεί. Ενθαρρύνετε τους να:

- Προσδιορίσουν τις άμεσες ανάγκες (ασφάλεια, στέγαση, νομική βοήθεια).
- Συζητήσουν τα βήματα παραπομπής (ποιος επικοινωνεί με ποιον, ποιοι πόροι κινητοποιούνται).
- Επισημάνουν τις προκλήσεις στην επικοινωνία ή τις διαφορές δικαιοδοσίας.
- Προτείνουν λύσεις για την περίπτωση της Μαρίας, συμπεριλαμβανομένης της επαναπατριsmού, της αποζημίωσης και της δίωξης των διακινητών.

Ανασκόπηση	Χρησιμοποιήστε καθοδηγητικές ερωτήσεις για να προωθήσετε τη συζήτηση (10 λεπτά): • «Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια του συντονισμού μεταξύ των φορέων;» • «Πόσο αποτελεσματική ήταν η επικοινωνία μεταξύ των διαφόρων φορέων;» • «Τι θα μπορούσε να βελτιώσει τη διαδικασία παραπομπής;»
Συμβουλές για τον συντονιστή	• Διατηρήστε το παιχνίδι ρόλων και την ανασκόπηση εντός του καθορισμένου χρονικού πλαισίου. • Καθοδηγήστε απαλά τους συμμετέχοντες εάν αποκλίνουν από τους στόχους του σεναρίου. • Εάν η ομάδα είναι μεγάλη, εξετάστε το ενδεχόμενο να τη χωρίσετε σε μικρότερες ομάδες και να διεξάγετε παράλληλα παιχνίδια ρόλων. • Προσαρμόστε το βάθος του σεναρίου με βάση την εξοικείωση των συμμετεχόντων με το θέμα. • Προσφέρετε φυλλάδια ή συμπληρωματική βιβλιογραφία σχετικά με τη διαπληρεσιακή συνεργασία, τα NRM και τα CBRM για περαιτέρω μάθηση.

Φυλλάδια	Εκτυπωμένες μελέτες περιπτώσεων
Παραλλαγές για εφαρμογή στο διαδίκτυο	Προκαθορίστε τους ρόλους και διανείμετε τα υλικά: • Μοιραστείτε εκ των προτέρων τις περιγραφές των ρόλων, το υλικό αναφοράς και τις λεπτομέρειες του σεναρίου μέσω email ή ενός κοινόχρηστου ηλεκτρονικού φακέλου (Google Drive, Dropbox). • Συμπεριλάβετε τις βασικές ευθύνες και τα σημεία συζήτησης για κάθε ρόλο, ώστε να βοηθήσετε τους συμμετέχοντες να προετοιμαστούν. • Παιχνίδι ρόλων σε ξεχωριστές αίθουσες (προαιρετικό για μεγάλες ομάδες): • Ανάθεση δωματίων διαχωρισμού: Δημιουργήστε δωμάτια για μικρότερες ομάδες, ώστε να προσομοιώσετε τα διάφορα στάδια της διαδικασίας παραπομπής (π.χ. ένα δωμάτιο για τον συντονισμό των ΜΚΟ, ένα άλλο για τη συνεργασία των αρχών επιβολής του νόμου και των προξενείων). • Παρακολούθηση από τον συντονιστή: Επισκεφθείτε κάθε αίθουσα για να βεβαιωθείτε ότι οι συζητήσεις προχωρούν ομαλά και προσφέρετε καθοδήγηση ή υποδείξεις, όπως απαιτείται.

	• Χρησιμοποιήστε τη συνομιλία και τα κοινόχρηστα έγγραφα: Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να κρατούν σημειώσεις σε ένα κοινόχρηστο έγγραφο ή να χρησιμοποιούν τη λειτουργία συνομιλίας για να συνοψίζουν τις βασικές αποφάσεις. • Συγκεντρωθείτε ξανά στην κύρια αίθουσα για να προσομοιώσετε κοινές συναντήσεις όπου όλοι οι ενδιαφερόμενοι συγκεντρώνονται για να οριστικοποιήσουν τα σχέδια για την υποστήριξη της Μαρίας. • Λειτουργία συνομιλίας: Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να χρησιμοποιούν τη συνομιλία για γρήγορες παράπλευρες συζητήσεις, διευκρινίσεις ή για να θέσουν ερωτήσεις κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού ρόλων. • Κοινή χρήση οθόνης: Μοιραστείτε διαγράμματα ροής, διαγράμματα μηχανισμών παραπομπής ή βασικά νομικά πλαίσια για να διατηρήσετε όλους ενήμερους σχετικά με τις διαδικασίες και τους στόχους.
Αναφορές	NRM, C-BRM

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

12.5 Σκέψεις

Προσωπική και ομαδική αναστοχασμός

- Ποιο ήταν το πιο σημαντικό μάθημα που αποκομίσατε από αυτή την εκπαίδευση;
- Πώς επηρέασε το παιχνίδι ρόλων την κατανόησή σας για τη διαυπηρεσιακή συνεργασία σε υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων;
- Ποιες δεξιότητες ή γνώσεις θεωρείτε ότι πρέπει να βελτιώσετε για να χειρίζεστε αποτελεσματικά τις υποθέσεις παραπομπής;
- Πώς θα μπορούσατε να εφαρμόσετε όσα μάθατε στην τρέχουσα ή μελλοντική εργασία σας;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Περιγραφή των διαδικασιών αναγνώρισης και παραπομπής στη Ρουμανία

3.1 Ανίχνευση ή αυτοανίχνευση θυμάτων εμπορίας ανθρώπων

3.1.1 Η ανίχνευση ενός θύματος εμπορίας ανθρώπων περιλαμβάνει τον εντοπισμό δεικτών που υποδηλώνουν ότι ένα άτομο μπορεί να είναι πιθανό θύμα εμπορίας ανθρώπων, γεγονός που οδηγεί στην αναφορά ή γνωστοποίηση της υπόθεσης στο πλαίσιο του MNIR (). Η ανίχνευση μπορεί να είναι αντιδραστική, ως απάντηση σε μια αναφορά ή πληροφορία, ή προληπτική, μέσω της συνεχούς ανάλυσης

των προβλημάτων σε επίπεδο κοινότητας, με βάση την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με την εμπορία ανθρώπων ή ανηλίκων.

Η ανίχνευση πραγματοποιείται από ένα ευρύ φάσμα φορέων, ως εξής:

- Εξειδικευμένοι ερευνητικοί και εισαγγελικοί φορείς στη Ρουμανία (DCCO, DIICOT). Οι δράσεις του DCCO και του DIICOT, μαζί με τις υποκείμενες δομές τους, θεωρούνται τα κύρια μέσα ανίχνευσης και ταυτοποίησης των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.
- Φορείς ελέγχου (IM, IGI, ANPIS/AJPIS, τοπική αστυνομία, συνοριακή αστυνομία, χωροφυλακή κ.λπ.).
- Άλλες επαγγελματικές κατηγορίες που ενδέχεται να έρθουν σε επαφή με πιθανά θύματα, συμπεριλαμβανομένων ειδικών σε σχολεία, νοσοκομεία, μεταφορές, δημόσιους ή ιδιωτικούς παρόχους κοινωνικών υπηρεσιών, είτε ειδικευμένους είτε όχι στην εμπορία ανθρώπων, IOM, ρουμανικές πρεσβείες/προξενεία, χειριστές γραμμών έκτακτης ανάγκης κ.λπ. Στην περίπτωση ανηλίκων που είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων, οι επαγγελματίες υποχρεούνται να αναφέρουν την υπόθεση στις νομαρχιακές διευθύνσεις κοινωνικής πρόνοιας και προστασίας των παιδιών, χρησιμοποιώντας την εθνική γραμμή βοήθειας 119.
- Το ευρύ κοινό.

3.1.2 Η αυτοανίχνευση αναφέρεται στην αναφορά ή την κοινοποίηση μιας πιθανής κατάστασης εμπορίας ανθρώπων που γίνεται απευθείας από το πιθανό θύμα ή καλώντας την τηλεφωνική γραμμή έκτακτης ανάγκης 112, την Πράσινη Γραμμή που διαχειρίζεται η ANITP: 0 800 800 678 (δωρεάν εθνική κλήση) ή 004 021 313 31 00

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

(προσβάσιμη από το εξωτερικό), καθώς και άλλες γραμμές βοήθειας που διατίθενται μέσω δημόσιων ή ιδιωτικών εξειδικευμένων παρόχων υπηρεσιών.

3.2 Αναφορά/Κοινοποίηση θυμάτων εμπορίας ανθρώπων

Σε περίπτωση εντοπισμού ενός πιθανού θύματος εμπορίας ανθρώπων, οι επακόλουθες ενέργειες μπορεί να περιλαμβάνουν την αναφορά και/ή την κοινοποίηση της υπόθεσης:

- a) **Η αναφορά της υπόθεσης** είναι η διαδικασία ενημέρωσης των εισαγγελικών αρχών, η οποία πραγματοποιείται από ελεγκτικούς φορείς, άλλες επαγγελματικές κατηγορίες ή το ευρύ κοινό, σχετικά με εύλογες υποψίες για τη διάπραξη αδικήματος εμπορίας ανθρώπων. Σκοπός της αναφοράς είναι η διερεύνηση του αδικήματος, η ταυτοποίηση του θύματος και, με τη συγκατάθεσή του, η κοινοποίηση στην ANITP για παραπομπή σε βοήθεια και προστασία.
- b) **Η γνωστοποίηση της υπόθεσης** περιλαμβάνει τη διαβίβαση πληροφοριών στην ANITP/σε δημόσιους ή ιδιωτικούς παρόχους εξειδικευμένων υπηρεσιών στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων, ότι: 1) ένα άτομο έχει εντοπιστεί ως πιθανό θύμα εμπορίας ανθρώπων, προκειμένου να αξιολογηθούν οι δείκτες εμπορίας ανθρώπων και οι άμεσες ανάγκες και κίνδυνοι· 2) ένα άτομο έχει αναγνωριστεί ως πιθανό θύμα εμπορίας ανθρώπων, προκειμένου να διευκολυνθεί η παραπομπή του για παροχή βοήθειας και προστασίας.

3.3 Ταυτοποίηση θυμάτων εμπορίας ανθρώπων

Η αναγνώριση ενός θύματος πραγματοποιείται μέσω συνέντευξης αναγνώρισης:

- Η συνέντευξη που διεξάγεται από τις εισαγγελικές αρχές συνίσταται στη λήψη κατάθεσης από το άτομο ως θιγόμενο μέρος ή ως μάρτυρα, ενώ συλλέγονται και τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία για την απόδειξη του αδικήματος της εμπορίας ανθρώπων. Η εισαγγελική αρχή, με τη συγκατάθεση του θύματος, μπορεί να ειδοποιήσει την ANITP για την αξιολόγηση των άμεσων αναγκών και την παραπομπή για βοήθεια.
- Η συνέντευξη που διεξάγεται από την ANITP ή από δημόσιους/ιδιωτικούς φορείς με εξειδικευμένες υπηρεσίες στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων περιλαμβάνει την αξιολόγηση των σημείων και των δεικτών εμπορίας ανθρώπων, τον προσδιορισμό των παραγόντων που οδήγησαν ή συνέβαλαν στη συμμετοχή του ατόμου στην εμπορία ανθρώπων, την αξιολόγηση των ευαλωτότητων του ατόμου, των δεινών που υπέστη κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εμπορίας ανθρώπων και των μακροπρόθεσμων συνεπειών, όπως ο στιγματισμός, τα προβλήματα υγείας και οι οικονομικές απώλειες.

Για να αποφευχθούν επαναλαμβανόμενες συνεντεύξεις, η αρχική αξιολόγηση των κινδύνων και των αναγκών βοήθειας και προστασίας πραγματοποιείται ταυτόχρονα με τη συνέντευξη αναγνώρισης.

Με βάση τα συμπεράσματα της συνέντευξης αναγνώρισης, στο άτομο χορηγείται το καθεστώς του πιθανού θύματος. Στη συνέχεια, το πιθανό θύμα ενημερώνεται για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος σε περίοδο ανάρρωσης και προβληματισμού, καθώς και για τις εναλλακτικές υπηρεσίες προστασίας και βοήθειας που διατίθενται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, τον ρόλο τους και την πιθανή διάρκεια της βοήθειας. Το θύμα μπορεί να επιλέξει τις υπηρεσίες που χρειάζεται.

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Εάν αποφασιστεί ότι το άτομο δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να θεωρηθεί πιθανό θύμα εμπορίας ανθρώπων, ο ειδικός που διεξάγει τη συνέντευξη, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της υπόθεσης, θα κατευθύνει ή θα παραπέμψει το άτομο σε άλλες εξειδικευμένες υπηρεσίες.

Για τα υποτιθέμενα θύματα, οι ειδικοί που διεξήγαγαν τη συνέντευξη και αξιολόγησαν τους κινδύνους και τις ανάγκες συνεργάζονται με το θύμα για να δημιουργήσουν ένα **σχέδιο διαχείρισης** που αντιμετωπίζει τους άμεσους κινδύνους και ανάγκες, με σκοπό τη μείωση ή την εξάλειψη των κινδύνων και την κάλυψη των αναγκών. Το σχέδιο διαχείρισης περιλαμβάνει συγκεκριμένες δράσεις και ευθύνες υλοποίησης και μπορεί να επικαιροποιείται ανάλογα με την εξέλιξη της υπόθεσης.

3.4 Παραπομπή θυμάτων εμπορίας ανθρώπων

Πριν από την παραπομπή, το θύμα ενημερώνεται πλήρως για τις διαθέσιμες υπηρεσίες βοήθειας και προστασίας, επιλέγει την υπηρεσία που προτιμά και δίνει τη συγκατάθεσή του για την παραπομπή. Ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες των θυμάτων και τη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών, οι παραπομπές μπορούν επίσης να γίνουν σε υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων εγκλημάτων ή άλλες εξειδικευμένες υπηρεσίες, όπως ψυχολογική συμβουλευτική, ιατρική και κοινωνική βοήθεια, φάρμακα και τρόφιμα, διαμονή σε καταφύγια ή προστατευόμενα καταλύματα, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες. Οι πληροφορίες σχετικά με το υποτιθέμενο θύμα διαβιβάζονται αμέσως στον πάροχο υπηρεσιών, προκειμένου να διευκολυνθούν τα απαραίτητα βήματα για την υποδοχή του θύματος, τον διορισμό ενός διαχειριστή της υπόθεσης και τη σύσταση της ομάδας παροχής βοήθειας.

Περίοδος ανάκαμψης και προβληματισμού

Στη Ρουμανία, σε ένα υποτιθέμενο θύμα εμπορίας ανθρώπων παρέχεται προθεσμία 90 ημερών για να αποφασίσει εάν θα συμμετάσχει στη ποινική διαδικασία. Η περίοδος ανάκαμψης και προβληματισμού αρχίζει μετά τη συνέντευξη αναγνώρισης, μόλις το υποτιθέμενο θύμα ενημερωθεί για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του.

Εάν, κατά τη διάρκεια της περιόδου ανάκαμψης και προβληματισμού, το υποτιθέμενο θύμα αποφασίσει να συνεργαστεί με τις εισαγγελικές αρχές, η απόφασή του κοινοποιείται από τον υπεύθυνο διαχείρισης της υπόθεσης στον ειδικό της ANITP, ο οποίος διευκολύνει την επικοινωνία με τις εισαγγελικές αρχές.

Εάν, μετά την 90ήμερη νόμιμη περίοδο ανάκαμψης και προβληματισμού, το υποτιθέμενο θύμα επιλέξει να μην συμμετάσχει στη ποινική διαδικασία, η συγκεκριμένη κατάσταση του αξιολογείται προκειμένου να προσδιοριστούν οι ανάγκες του σε βοήθεια και προστασία, εξασφαλίζοντας τη συνέχιση των εξειδικευμένων υπηρεσιών για την υποστήριξη της επανένταξής του.

3.5 Ταυτοποίηση και παραπομπή ανηλίκων θυμάτων

Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων που ισχυρίζονται ότι είναι ανήλικοι λαμβάνουν υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης έως ότου επιβεβαιωθεί η ηλικία τους (π.χ. έκτακτη τοποθέτηση, ιατρικές υπηρεσίες). Οι καταθέσεις στις εισαγγελικές αρχές λαμβάνονται από επαγγελματίες εκπαιδευμένους στην ανάκριση παιδιών, παρουσία ψυχολόγου και εκπροσώπου της ANITP. Οι καταθέσεις γίνονται παρουσία των

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

γονέων/νόμιμων κηδεμόνων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν εμπλέκονται στην υπόθεση εμπορίας ανθρώπων. Η συνέντευξη αναγνώρισης διεξάγεται από εκπρόσωπο της ANITP σε συνεργασία με εκπρόσωπο της διευθύνσεως κοινωνικής πρόνοιας και προστασίας των παιδιών της κομητείας και, κατά περίπτωση, εκπρόσωπο ιδιωτικού εξειδικευμένου φορέα παροχής υπηρεσιών (για περιπτώσεις που έχουν εντοπιστεί από αυτούς). Οι γονείς/νόμιμοι κηδεμόνες μπορούν να συναινέσουν στη συνέντευξη και στην παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών και μπορούν να συμμετάσχουν στη συνέντευξη αναγνώρισης, εφόσον δεν εμπλέκονται στην υπόθεση εμπορίας.

Τα παιδιά ενημερώνονται για τα δικαιώματά τους ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους. Η απόφαση για τη συμμετοχή του ανήλικου θύματος ως πληγέντος μέρους στην ποινική διαδικασία ή στη δικαστική διαδικασία λαμβάνεται από τους γονείς, εάν δεν εμπλέκονται στην εμπορία ανθρώπων. Για τα παιδιά που βρίσκονται υπό ειδικά μέτρα προστασίας, η απόφαση εναπόκειται στον νόμιμα διορισμένο εκπρόσωπο.

3.6 Ταυτοποίηση και παραπομπή θυμάτων που δεν έχουν ρουμανική υπηκοότητα

Ανάλογα με την περίπτωση, ο ειδικός που έρχεται πρώτος σε επαφή με το θύμα ζητά τη βοήθεια της IGI, της πρεσβείας, του προξενείου ή της εξειδικευμένης μη κυβερνητικής οργάνωσης για να επικοινωνήσει με μεταφραστή/διερμηνέα ή διαπολιτισμικό μεσολαβητή, ο οποίος θα παρέχει γλωσσική διερμηνεία/διαπολιτισμική μεσολάβηση στο θύμα κατά τις επαφές του με τους ειδικούς. Η μετάφραση/διερμηνεία πραγματοποιείται σε γλώσσα που κατανοεί το άτομο, κατά προτίμηση στη μητρική του γλώσσα.

Εάν ο ειδικός εντοπίσει ενδείξεις εμπορίας ανθρώπων κατά τη διάρκεια της συνέντευξης αναγνώρισης (και στο πιθανό θύμα χορηγηθεί καθεστώς υποτιθέμενου

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

θύματος), ενημερώνει τις εισαγγελικές αρχές και την IGI για να καθοριστεί το νομικό καθεστώς του θύματος.

Στα θύματα εμπορίας ανθρώπων που δεν έχουν ρουμανική υπηκοότητα μπορεί, ανάλογα με την ειδική κατάστασή τους, να χορηγηθεί άδεια παραμονής στη Ρουμανία (που εκδίδεται από τον εισαγγελέα ή το δικαστήριο), προσωρινή άδεια διαμονής (που εκδίδεται από τη Γενική Επιθεώρηση Μετανάστευσης κατόπιν αιτήματος των δικαστικών αρχών) ή δικαιώματα διαμονής για πολίτες της ΕΕ, του ΕΟΧ και της Ελβετίας.

4. Υποστηριζόμενη εθελοντική επαναπατριsmός

Με βάση την εν επιγνώσει συναίνεση, η υποβοηθούμενη εθελοντική επαναπατριsmός ενός θύματος εμπορίας ανθρώπων στη χώρα καταγωγής ή διαμονής του μπορεί να διευκολυνθεί μέσω της διακρατικής συνεργασίας των φορέων και οργανισμών που εμπλέκονται στην αναγνώριση και παραπομπή των θυμάτων. Η υποβοηθούμενη εθελοντική επαναπατριsmός εξασφαλίζει την ασφαλή επιστροφή του θύματος, με εξειδικευμένη βοήθεια και υποδοχή στο σημείο άφιξης στη χώρα καταγωγής ή διαμονής.

Η απόφαση του θύματος να επιστρέψει στη χώρα καταγωγής ή διαμονής του λαμβάνεται αφού έχει λάβει ακριβείς και σχετικές πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά του, τη δυνατότητα συμμετοχής σε πρόγραμμα παροχής βοήθειας στη χώρα προορισμού ή καταγωγής/διαμονής και τα βήματα που περιλαμβάνει η διαδικασία επαναπατριsmού.

Η ANITP λειτουργεί ως κεντρικό σημείο κοινοποίησης για περιπτώσεις διακρατικής εμπορίας ανθρώπων, τόσο για θύματα ρουμανικής υπηκοότητας που

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

έχουν ταυτοποιηθεί σε άλλες χώρες όσο και για θύματα αλλοδαπής υπηκοότητας που έχουν ταυτοποιηθεί στη Ρουμανία. Εάν οι φορείς/οργανώσεις στη χώρα προορισμού επικοινωνήσουν με άλλους φορείς/οργανώσεις στη Ρουμανία αντί της ANITP, οι εν λόγω φορείς υποχρεούνται να ενημερώσουν την ANITP.

Η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με το θύμα πραγματοποιείται εμπιστευτικά, με σεβασμό στο δικαίωμα του ατόμου στην ιδιωτική ζωή, και περιορίζεται στο ελάχιστο απαραίτητο για την ορθή εφαρμογή της διαδικασίας υποβοηθούμενης εθελοντικής επαναπατριsmού.

4.1 Επαναπατριsmός Ρουμάνων πολιτών θυμάτων

Μόλις λάβει ειδοποίηση σχετικά με θύμα ρουμάνου πολίτη, η ANITP ζητά έγκαιρα πληροφορίες από τους εταίρους στη χώρα προορισμού σχετικά με την εκτίμηση του κινδύνου και τις ανάγκες του θύματος σε βοήθεια και προστασία, προκειμένου να τεκμηριώσει την υπόθεση πριν από τον επαναπατριsmό. Με τη συγκατάθεση του θύματος, η ANITP και οι εδαφικές αρχές (π.χ. τοπική εθνική αστυνομία, διευθύνσεις προστασίας και βοήθειας παιδιών) αξιολογούν την κατάσταση στον τόπο διαμονής του θύματος στη Ρουμανία.

Η βοήθεια αναχώρησης για τα θύματα ρουμάνων πολιτών από τη χώρα προορισμού παρέχεται σύμφωνα με τις διαδικασίες της εν λόγω χώρας, με την ενδεχόμενη συμμετοχή ρουμανικών διπλωματικών αποστολών. Η βοήθεια άφιξης παρέχεται από ειδικό της ANITP ή του IOM, ο οποίος μπορεί, εάν χρειαστεί, να ζητήσει τη βοήθεια ενός επιπλέον ειδικού από δημόσιους ή ιδιωτικούς παρόχους υπηρεσιών που ειδικεύονται στην υποστήριξη θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Η βοήθεια άφιξης παρέχεται πάντα με προηγούμενη ειδοποίηση της Συνοριακής Αστυνομίας.

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Εάν το θύμα δεν επιθυμεί να ενταχθεί σε πρόγραμμα βοήθειας και προστασίας, η ομάδα που βρίσκεται στο σημείο άφιξης/σύνορα στη Ρουμανία θα παράσχει στο θύμα τα στοιχεία επικοινωνίας του περιφερειακού κέντρου ANITP στην περιοχή κατοικίας του και/ή δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων που προσφέρουν εξειδικευμένες υπηρεσίες προστασίας και βοήθειας για θύματα εμπορίας ανθρώπων.

Η ομάδα που είναι υπεύθυνη για την υποδοχή του θύματος κοινοποιεί στους εταίρους στη χώρα προορισμού την επιβεβαίωση της ασφαλούς άφιξης του θύματος και της παράδοσής του στη χώρα προέλευσης.

4.2 Επαναπατρισμός αλλοδαπών θυμάτων

Η απόφαση επαναπατρισμού κοινοποιείται από το γραφείο του ΔΟΜ στη Ρουμανία στο κεντρικό σημείο κοινοποίησης στη χώρα προέλευσης ή διαμονής ή στο γραφείο του ΔΟΜ στη χώρα προέλευσης ή διαμονής. Για τα θύματα αλλοδαπούς πολίτες στη Ρουμανία, η βοήθεια αναχώρησης θα παρέχεται από ειδικούς του ANITP και/ή του ΔΟΜ.

4.3 Επαναπατρισμός ανηλίκων θυμάτων

Η επαναπατρισμός ασυνόδευτων ανηλίκων Ρουμάνων πολιτών αναφέρεται τόσο στην ANITP όσο και στην ANPDCA. Εάν οι αξιολογήσεις που διενεργούνται από τις κοινωνικές υπηρεσίες στην κατοικία της οικογένειας του ανηλίκου καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι η φυσική οικογένεια δεν παρέχει τις απαραίτητες υλικές και ηθικές εγγυήσεις για την ανατροφή και τη φροντίδα του παιδιού, η διεύθυνση κοινωνικής πρόνοιας και προστασίας των παιδιών του νομού προτείνει ένα ειδικό μέτρο προστασίας μετά την επιστροφή του ανηλίκου στη χώρα.

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Προτεραιότητα δίνεται στην τοποθέτηση του παιδιού σε μέλη της ευρύτερης οικογένειας/συγγενείς, εάν αυτοί μπορούν να παρέχουν επαρκή προστασία και φροντίδα και δεν έχουν εμπλακεί σε εμπορία ανθρώπων ή δεν έχουν σχέση με άτομα που εμπλέκονται σε περιπτώσεις εμπορίας ανθρώπων. Εάν η τοποθέτηση σε συγγενείς δεν είναι δυνατή, εξετάζονται εναλλακτικές μορφές οικογενειακής προστασίας ή στέγασης σε εξειδικευμένες υπηρεσίες διαμονής.

Η DGASPC της κομητείας ή της περιφέρειας κατοικίας του ανήλικου θύματος θα ορίσει ένα πρόσωπο που θα παραλάβει το παιδί από το σημείο εισόδου/άφιξης στη Ρουμανία και θα το συνοδεύσει στο σπίτι του ή σε εξειδικευμένο κέντρο για ασυνόδευτα παιδιά ή θύματα εμπορίας ανθρώπων που βρίσκεται στην κομητεία όπου βρίσκεται το συνοριακό σημείο διέλευσης.

Για αλλοδαπό ανήλικο θύμα, η βοήθεια αναχώρησης θα παρέχεται από ειδικό της DGASPC ή του ΔΟΜ, ο οποίος μπορεί να ζητήσει πρόσθετη υποστήριξη από άλλους ειδικούς σε ιδρύματα ή οργανισμούς με τους οποίους το θύμα έχει επαφή, ανάλογα με τις ανάγκες.

Στην περίπτωση ασυνόδευτου ανήλικου θύματος που είναι αλλοδαπός πολίτης στη Ρουμανία, η επαναπατρισμός μπορεί να πραγματοποιηθεί μετά από προηγούμενη αξιολόγηση από τις αρμόδιες αρχές, μόνο εάν ο ανήλικος αποσταλεί στους γονείς του (εάν έχουν ταυτοποιηθεί και δεν διαμένουν στη Ρουμανία), σε μέλη της οικογένειας (με τη συγκατάθεσή τους), στον καθορισμένο κηδεμόνα ή σε κατάλληλα κέντρα υποδοχής στη χώρα καταγωγής ή διαμονής. Εάν οι γονείς ή άλλα μέλη της οικογένειας δεν μπορούν να ταυτοποιηθούν ή εάν ο ανήλικος δεν γίνεται δεκτός στη χώρα καταγωγής του, του χορηγούνται δικαιώματα μόνιμης διαμονής στη Ρουμανία.

Καλές πρακτικές για την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων: Μηχανισμός διανομής κουπονιών έκτακτης ανάγκης για θύματα εγκληματικών πράξεων στη Ρουμανία

1. Νομικό πλαίσιο

Η διανομή κουπονιών σε θύματα εγκληματικών πράξεων στη Ρουμανία διέπεται από τρεις βασικές νομοθετικές πράξεις:

- a) Νόμος αριθ. 211/2004: Καθορίζει μέτρα για τη διασφάλιση της ενημέρωσης, της υποστήριξης και της προστασίας των θυμάτων εγκληματικών πράξεων.
- b) Νόμος αριθ. 318/2015: Παρέχει το πλαίσιο για τη διαχείριση των κατασχεθέντων περιουσιακών στοιχείων και εισάγει μηχανισμούς οικονομικής στήριξης για τα θύματα εγκληματικών πράξεων.
- c) Απόφαση της κυβέρνησης αριθ. 541/2023: Εγκρίνει τη μεθοδολογία έκδοσης, διανομής και αποζημίωσης των κουπονιών, καθορίζοντας την αξία τους και τα κριτήρια επιλογής των εμπλεκόμενων φορέων.

2. Σκοπός του μηχανισμού

Τα κουπόνια έχουν σχεδιαστεί για να καλύπτουν τις **επείγουσες ανάγκες των θυμάτων εγκληματικών πράξεων**, λειτουργώντας ως προκαταβολή της οικονομικής αποζημίωσης που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Αποζημίωσης. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν για βασικά προϊόντα και υπηρεσίες, όπως τρόφιμα, διαμονή, μεταφορά, φάρμακα και ιατρικά είδη.

3. Κατηγορίες δικαιούχων

Σύμφωνα με το νόμο, οι δικαιούχοι περιλαμβάνουν:

- a) Θύματα βίαιων εγκλημάτων ή άλλων εκ προθέσεως πράξεων βίας, όπως ενδοοικογενειακή βία, απόπειρα δολοφονίας, σωματική βλάβη, δουλεία, εμπορία ανθρώπων, εμπορία παιδιών, καταναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία, βιασμός, σεξουαλική επίθεση, παιδική πορνογραφία, βασανιστήρια κ.λπ.
- b) Τα μέλη της οικογένειας των θυμάτων που έχασαν τη ζωή τους ως αποτέλεσμα αυτών των εγκλημάτων.

4. Μηχανισμός έκδοσης και διανομής κουπονιών

4.1. Αίτηση για κουπόνια

Το θύμα ή οι εκπρόσωποί του υποβάλλουν την αίτηση στο δικαστήριο της δικαιοδοσίας όπου κατοικεί το θύμα. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει δικαιολογητικά έγγραφα, όπως αποδείξεις εισοδήματος, ιατρικά αρχεία, αστυνομικές ή νομικές εκθέσεις που επιβεβαιώνουν την ιδιότητα του θύματος, καθώς και άλλα έγγραφα που δικαιολογούν τις επείγουσες ανάγκες για τις οποίες ζητείται η προκαταβολή αποζημίωσης. Προκειμένου να αποφευχθούν καθυστερήσεις και να διασφαλιστεί η ορθότητα της διαδικασίας, οι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που εμπλέκονται στη διανομή των κουπονιών μπορούν να βοηθήσουν τα θύματα στη συμπλήρωση των αιτήσεών τους.

4.2. Έγκριση των κουπονιών

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

Οι αιτήσεις εξετάζονται από δύο ειδικευμένους ποινικούς δικαστές που ορίζονται από το δικαστήριο και συγκροτούν την Επιτροπή Αποζημίωσης Θυμάτων Εγκλημάτων. Η δραστηριότητα της Επιτροπής υποστηρίζεται από γραμματείς που διορίζονται από τον πρόεδρο του δικαστηρίου. Η γραμματεία διαχειρίζεται την τεκμηρίωση, επικοινωνεί με τα θύματα και εφαρμόζει τις αποφάσεις. Εάν η αίτηση του θύματος εγκριθεί, η Επιτροπή εξουσιοδοτεί την έκδοση κουπονιών ως προκαταβολή για επείγουσες ανάγκες. Η συνολική αξία των κουπονιών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενταπλάσιο του ακαθάριστου ελάχιστου εθνικού μισθού. Ο ακαθάριστος ελάχιστος εθνικός μισθός για το 2024 είναι 3700 λεί / 740 ευρώ. Επομένως, το εγκεκριμένο ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 18.500 RON / 3.700 ευρώ.

4.3. Έκδοση κουπονιών

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης παρέχει χρηματοδότηση για τα κουπόνια. Οι εξουσιοδοτημένοι φορείς που έχουν συμβληθεί με το Υπουργείο εκδίδουν τα κουπόνια (χρεωστικές κάρτες). Το 2024, το Υπουργείο προϋπολόγισε και εξέδωσε 300 κουπόνια. Το Υπουργείο παρακολουθεί το σύστημα διανομής των κουπονιών και αξιολογεί την αποτελεσματικότητά του μέσω τριμηνιαίων εκθέσεων.

4.4. Διανομή κουπονιών

Δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένων των ΜΚΟ, υποστηρίζουν τη διανομή στους δικαιούχους. Από τον Σεπτέμβριο του 2024, 55 φορείς ήταν εγγεγραμμένοι και εξουσιοδοτημένοι να διανέμουν κουπόνια σε θύματα εγκληματικών πράξεων. Τα κουπόνια διανέμονται εντός 72 ωρών από την απόφαση της Επιτροπής. Εκδίδονται σε ηλεκτρονικά μέσα (τραπεζικές χρεωστικές κάρτες) και ισχύουν για 90 ημέρες.

Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not reflect those of the European Union or the European Commission (granting authority). Neither the European Commission can be held responsible for them.

5. Αντίκτυπος του μηχανισμού

Το σύστημα αυτό συνδυάζει την ταχεία πρόσβαση σε πόρους με μια νομικά ισχυρή προσέγγιση, εξασφαλίζοντας άμεση υποστήριξη στα θύματα εγκληματικών πράξεων και προασπίζοντας τα δικαιώματά τους μέσω μιας διαφανούς και καλά συντονισμένης διαδικασίας. Το πρώτο κουπόνι, αξίας 18.000 λεί / 3.600 ευρώ, διανεμήθηκε τον Αύγουστο του 2024.

www.eradicating2project.eu

**Co-funded by
the European Union**

Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συγγραφέων και δεν αντανακλούν απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (χορηγός). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για αυτές.